

Deze 'koplampjes' schijnen iedere avond

De teunisbloem is een echte avond/nachtbloeier. De bloemen gaan pas 's avonds open en bloeien de hele nacht en een klein deel van de volgende dag. Later op de dag, als de zon kracht krijgt, verwelken ze rap. Dan ziet de plant er rommelig uit. Tot 's avonds opnieuw de 'vlammen' ontbranden. Vooral langs straatranden van particuliere tuinen, spoorbanen en snelwegen zijn de kleurrijke planten te vinden.

Langs het Riettoppad, in de berm van de A8, zie je duizenden teunisbloemen bloeien. Het zijn net koplampjes. Vooral de middelste teunisbloem of gewone teunisbloem (*Oenothera biennis*) is een mooie tweejarige, wilde plant, die tot wel anderhalve meter hoog kan worden. Vreemd zou je zeggen: droogteminnende planten in het Westzaanse polderlandschap. Hier is het waterpeil toch dik onder het zeeniveau? Maar op het zandlichaam van de A8 leven echte zandminnaars, zoals yucca (zie foto), duizendguldenkruid, kaasjeskruid en teunisbloem. Op het hellend vlak van het talud, vooral aan de warme zuidkant van de Coentunnelweg, floreren de grote teunisbloem en de yucca uitstekend.

De ruim 125 verschillende soorten teunisbloemen komen oorspronkelijk voor in Zuid- en Noord-Amerika, net als de eerder genoemde vetplant yucca. De planten zijn ondertussen wel ingeburgerd in vele landen, zelfs in het verre Australië heb ik de 'koplampjes' gezien. De eerste teunisplanten kwamen uit het zuidelijke gedeelte van de Verenigde Staten, uit de warme staat Virginia, ook bekend van de export van tabak. De teunisplant werd door de Engelse botanicus John Goodyer in 1621 voor het eerst beschreven. De plant kwam waarschijnlijk al begin 1700 naar Europa en werd in 1749 door de Zweedse botanicus Peter Kalm herontdekt.

Bestuiving vindt plaats door insecten, onder andere hommels, mieren en vooral bijen. Gelukkig kunnen Westzaanse imkers hiervan profiteren. De vele bloeiende middelste teunisbloemen leveren veel nectar. Hij is bovendien een waardplant voor de teunisbloempijlstaart (*Proserpinus proserpina*), een vlinder. De waardplant vormt als rupsenvoedsel een

Middelste teunisbloem, op de achtergrond een yucca.

onmisbare schakel in de ontwikkeling van ei tot vlinder.

Nog even een detail. De botanische naam van de teunisplant betekent 'ezelsvanger', van het Oudgriekse 'oeno' = ezel en 'thera' = vangen. De naam refereert aan de giftigheid van de plant, die gebruikt kan worden om ezels en andere dieren te vangen. Nu maar hopen dat een ezel zich niet meerdere keren stoot aan dezelfde steen.